

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Égész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

A megújhodott koalíció.

Zombor, július 17.

Mig a modern technikai tudomány az éjjeleket is nappalokká teszi oly gépek kieszelésében és megszerkesztésében, melyek az emberi kezet a súlyos munka terhétől megkímélik s a legügyesebb kéznél is szaporább és egyenletesebb munkát végeznek: azalatt a mi közjogi ellenzékünk oly vita-gépezet kigondolásában kereste a dicsőséget, mely a törvényhozás munkáját nemcsak feltartani, hanem teljesen meg is akasztani képes legyen.

Készségesen elismerjük, hogy a kétes értékű dicsőséget sikerült learatnia. Az obstrukció gépezete immár tizenöt esztendeje működik, még pedig oly tökéletességgel, hogy az ország ügye egyetlenegy lépéssel sem tud tőle előre jutni, mert a dologtalanságra kárhooztatással, legkiválóbb államférfiainkból alakult kormányainkat is sorra megőrli.

Azóta volt kormányon az obstrukciós ellenzék maga is, de bármennyire igyekezett gyarló házszabályaink megváltoztatásával leszerelni a maga-szerkesztette pokoli gépet, a nemezis utólérte, mert tanítványai, a horvátok csufosabb obstrukciót tudtak kifejteni

ellene a fogyatékosabb szerelésű, mint ők, a mesterek, az előző kormányok ellen a teljesen felszerelt géppel.

Hogy ily tapasztalatok után mégis e kétélű fegyverhez nyul az ellenzék, azt csak úgy lehet valahogyan megérteni, hogy asszonyos szeszélyességgel élénken eszében tartja a buktatások dicsőségét és az eszközöket, amikkel szerezte, ellenben merőben megelégedik saját bukása kudarcáról és az okokról, amik előidézték.

A véderőről szóló törvényjavaslat ellen ugyanis vigan folyik újra az obstrukció, még pedig mind a két fajta: a szóáradatos és a technikai obstrukció egyszerre. Minden napra esik egy-egy mérföldes beszéd s ami felhasználatlan idő marad még előtte meg utána, azt gyönyörűen agyonütik néhány jegyzőkönyvhöz való hozzászólással, és napirend előtti felszólalással, valamint néhány házszabályokhoz való felszólalással és zárt ülésdivel, koronkint pedig, ha alkalom nyilik rá, iratok és kérvények szó szerint való felolvasztatásával és egy-egy névszerinti szavazással.

Ha az ország gazdasági és kulturális fejlődésének szekere meg is feneklik az obstrukció kátyujában, ki törődnek ilyen csekélységgel a világra szóló

nagy szerencse mellett, hogy mig a hatalmas Róma csak az éveket nevezhette el consulainak nevérol, mi minden egyes napot egy-egy nagy szónoknak nevével jelölhetünk meg. Mert bizonyos, hogy az eddigi Tóth-napot, Bakonyi-napot, Apponyi-napot vége-láthatatlan sorozatban követni fogja a Holló-nap, Batthyányi-nap, Lengyel-nap és a többi, sőt valamikor októberben — így jelezte a vezér — ránk fog derülni a napok napja, a Justh-nap is.

Az eddigi egész ülést kibeszélő ellenzéki szónokoktól nem tagadhatjuk meg a komoly tárgyszerűséget, de hogy megmarad-e a vitának ez a színvonala akkor is, ha majd a vitarendező bizottság a magukra tartó értékes elemek fogytával kénytelen lesz a semmit sem kockáztató, névtelen zavargókat kijelölni napi szónokoknak, az nagy kérdés. A tizenöt éves obstrukció tapasztalatai — fájdalom — velünk már előre láttatják a színvonal rohamos sülyedését mind mélyebbre és mélyebbre, egészen odáig, hol mindennemű tanácskozás lehetősége megszűnik, mert a higgadtságot a szenvedélyesség, a rendet a zavargás, az okfejtést a személyeskedés elnyomja.

De csak folytassák a bűnös játékot tovább. Kárt okozhatnak, amint hogy

RÁCZITS és CZVRKUSITS fűszer és csemege üzlete ZOMBOR. Kávé és tea behozatal a termelő országokból.

Miért fölösleges ma már, hogy kávé és tea szükségleteit
a fővárosban vagy Trieszti cégeknél szerezzé be? ::

Mert fenti cég nagyarányu forgalma révén ezen cikkeket nagymennyiségben egyenest
a termelő országokból szerzi be, és így módjában áll bármily nagy Import-céggel
a versenyt felvenni, oly módon, hogy a LEGFINOMABB minőségű ::

KÁVÉT vagy TEÁT

aránytalanul olcsóbban szállítja mint a trieszti stb. cégek. 🐾 🐾 🐾 🐾

ÁLTALÁNOS KÖZKEDVELTSÉGNEK ÖRVENDŐ

„COLUMBIA“ pörkölt kávéink árjegyzéke:

„COLUMBIA“	igen finom keverék	1 kilo	. . .	3-60 K
„	Sebastiano	1 kilo	. . .	4-— K
„	Ceylon	1 kilo	. . .	4-40 K
„	Kingston	1 kilo	. . .	5-— K
„	Karlsbadi	1 kilo	. . .	6-— K
„	gyöngykávé	1 kilo	. . .	4-40 K

1 postacsomag 4 $\frac{1}{2}$ kilo vételnél bérmentve. 🐾 🐾 *—59 🐾 🐾 Kérjen árjegyzéket!

okoznak is, nemzeti javainkban, a célt azonban, amiért teszik, aligha fogják elérni. Ha ők nem okultak a multon, a nemzet bezzeg okult. Hasztalan kötögetik újra összea koalíció széjjeltépett szálait; hasztalan tapsol újra a néppárt a kazár Bakonyinak s a Justh-párt a kongregációs Apponyinak; hasztalan rendeznek közös lakomákat egymás nagy szónokainak tiszteletére: a nemzet a csufos véget ért obstrukció és koalíció kedvéért másodsor nem válik hűtelemné ahhoz a párthoz, amely súlyos viszonyok között a lehetőséggel számolva, komolyan munkálkodik sorsának előbbre vitelén.

Kinek van igaza?

Dr. Donoszlovits Vilmos a Bácsmegeyi Függetlenség csütörtöki számában dr. Mayer Nándornak szemrehányást tesz a „Politika“ című cikk tárgyában lapunkban közzétett nyilatkozata miatt s azzal vádolja, hogy dacára annak, hogy dr. Mayer Nándor ép úgy, mint a pártban nagyon sokan nagyon jól tudják azt, hogy a „Politika“ című cikk szerzője kicsoda, mégis rossz-hiszeműen úgy tünteti fel a dolgot, mintha a cikket dr. Donoszlovits Vilmos írta volna.

Hogy a disputáló urak közül kinek van igaza, nem keressük, Heinet sem citáljuk, e helyett minden kommentár nélkül közöljük az inkriminált cikk miatt indított sajtóperben tett vallomások egy részét. Ezekből kiki megalkothatja véleményét.

Dr. Mayer Nándor: Az előttem felmutatott s a Zomborban megjelenő Bácsmegeyi Függetlenség című hirlapnak az 1910. június 30-án kiadott 51. számában „Politika“ cím alatt közzétett cikket nem én írtam, nem én tettem közzé s ezért, annak dacára, hogy ezen hirlapnak felelős szerkesztője voltam, a sajtójogi felelősséget nem vállalom. Én ezen hirlapnak csak névleges szerkesztője voltam, s habár tudom, hogy a sajtójogi felelősség az ezen hirlapban közzétett sajtótermékekért engem terhel azon időre, melyre szerkesztőségem kiterjed, ez a cikk tudtom és hozzájárulásom nélkül lett kinyomatva és kibocsájtva.

A lapnak tulajdonképeni szerkesztője dr. Donoszlovits Vilmos, a lap Kollárnál lett kinyomatva.

Az inkriminált közlemény aláírás nélküli kéziratát ezennel átadom s habár szerzőjének nevével ellátva nincsen, utánjárással megtudtam, hogy Argay Zsigmond s. tanfelügyelő fiának a saját kezű írását tartalmazza és megtudtam azt is, hogy ezt a kéziratot ugyancsak ő vitte a nyomdába kinyomatás és közzététel céljából, amit Kollár József nyomdatulajdonos és Szabó Gyula bizonyíthatnak. Mikor a cikk megjelent, hazulról távol voltam.

Dr. Donoszlovits Vilmos: A Bácsmegeyi Függetlenség szerkesztőbizottság felügyelete alatti állott. Ez a lap szerkesztésével dr. Mayer Nándort bízta meg. A bizottságnak főcélja a lapnak anyagi támogatása volt. A szellemi részt dr. Mayer Nándor vezette, de abban az időben, midőn az inkriminált 51. szám megjelent, dr. Mayer Nándor nem volt Zomborban s láttam, hogy a lapnak a szerkesztését Argay nevű jogász végezte. A kézírásban Argay írására ismerem fel.

Argay Zsigmond: A kérdésben megjelölt Politika című közleménynek szerzője dr. Donoszlovits Vilmos zombori gyakorló orvos és ő tette a közleményt közre.

Az igaz, hogy a közleménynek nekem ott felmutatott kézírata az én kezemirása. A kézirat úgy készült, hogy azt dr. Donoszlovits Vilmos tollbmondása szerint írtam. A kéziratot nem saját elhatározásomból, hanem dr. Donoszlovits kívánságára írtam, úgy amint diktálta.

Tény az, hogy a kéziratot Kollár József zombori nyomdájába nyomtatás végett én vittem, de azt is csak Donoszlovits kívánságára tettem.

1910. márciusában jöttem Zomborba, ahol egyéb kereset híján, a zombori függetlenségi párt irodájában kaptam napidíjas másolói állást. A múlt év június havában állott elő a szerkesztő változás a Bácsmegeyi Függetlenség című lapnál és 15-én dr. Mayer Nándor lett a felelős szerkesztő és dr. Donoszlovits Vilmos a lap szellemi vezetője. Mert dr. Donoszlovits sem a nyomdába jární, sem a saját kéziratát a nyomdába elküldeni nem akarta, engem, mint alkalmazottat felszólítottak, hogy az ő kéziratát másoljam, vagy diktandója után írjak és az így készült cikket a nyomdába vigyem.

Midőn a vádolt közlemény kéziratát dr. Donoszlovits lakásán az ő diktálása szerint írtam, senki jelen nem volt, így közvetlenül azt, hogy a vádolt közleményt csakugyan dr. Donoszlovits diktálása szerint írtam, bizonyítani nem tudom. Azonban bizonyítani tudom azt, hogy dr. Donoszlovits más alkalommal is diktált ilyen cikkeket a zombori függetlenségi körben és saját lakásán is, mások jelesül: Szilágyi Péter, Parcsitits Mihály és a kör ismeretlen szolgálja, ki azon időben ott volt, zombori lakosok előtt, kik azt igazolni tudják. A kör szolgálja bizonyítani tudja azt is, hogy közleményeknek tollbmondása céljából dr. Donoszlovits a szolgálta által engem többször lakására vagy a kör helyiségébe hivatott és hogy általa dr. Donoszlovits többször saját kezétől származó kéziratokat küldött hozzám lemásolás végett. Hivatkozom dr. Briedman Andorra, aki mint a Bácsmegeyi Függetlenség szerkesztője, megtörtént, hogy még olyan kéziratokat is, melyeket dr. Donoszlovits diktálása után én írtam, visszaküldött dr. Donoszlovits által való aláírás végett olyankor, amikor az erősebb hangú cikkekért a felelősséget elvállalni nem akarta.

Dr. Mayer Nándor: A Politika cikket nem én írtam s így a kézirat alapján készült kefelevonatot sem korrigáltam, a korrekturát rendszerint a közzeendő cikkek a szerzője végzi, minthogy az inkriminált bitangok kifejezés a kéziratban nincsen, ezt a nyomda önként vétette fel és ezért a nyomda illetve kiadó felelős, ha pedig más valaki vette korrektura alá a kefelevonatot és az írta be a sértő kifejezést, azért a felelősség engem nem terhelhet. Dr. Donoszlovits végezte a tulajdonképeni szerkesztői teendőket.

Azt sem tudom, a Politika közleménynek utolsó és utolsóelőtti bekezdései, melyek a felmutatott kéziratban szintén nincsenek benn, miként jutottak a lapba.

Megjegyzem, hogy az inkriminált cikk megjelenése előtt már jóval lemondottam a Bácsmegeyi Függetlenség felelős szerkesztőségéről. Azonban nevem nem lett a lapból kihagyva. Tudja ezt Parcsitits Ernő és Czetti Dezső.

Dr. Donoszlovits Vilmos: Argay Zsigmondnak újságcikket tollba nem mondottam s a Politika cikket sem. Megengedem, hogy a Politika cikket Argay írta, de hogy én azt tollbmondtam volna, nem igaz. Mint-hogy ennek a cikknek a megírásáról tudomásom sem volt, mindaddig, míg a lapban meg nem jelent, annak a közzétételébe be sem folyhattam, sem a korrekturát nem én végeztem s a kefelevonatot nem is láttam.

Argay Zsigmond: Arról semmi tudomásom sincsen, hogy a vádolt közleménybe „Bitangok“ kifejezés és a közleménynek két utolsó bekezdése miként kerültek, holott mindezek a közlemény kéziratában elő nem fordulnak.

Az nem igaz, hogy a vádolt közlemény korrekturáját én végeztem, mert én azon a napon, mikor a korrektura történt, Szabadkán voltam, ahová én unokaöcsémet, Hochen Károly III. oszt. gimnáziumi tanulót, ki jelenleg Nyitrán lakik, elkísértem. Egyébiránt ezen állításom valóságát igazolja Fernbach Péter, akivel aznap este 6 órakor a szabadkai pályaudvaron találkoztam. Miután a korrekturát nem én eszközöltem, a vádolt közleménybe került „Bitangok“ kifejezést sem én nem ékeltem be. Ki tehette ezt, nem tudom.

Czetti Dezső: A Politika című közleményre emlékszem s tudom, hogy ennek a cikknek a megjelenésekor dr. Mayer Nándor a lap szerkesztéséről való lemondását a lapszerkesztő bizottság előtt már bejelentette volt, a bejelentés idejét naptárilag meghatározni nem tudom, de dr. Mayer Nándor abban az időben mint névleges szerkesztő szerepelt, a szerkesztés szellemi részét dr. Donoszlovits Vilmos és Bugel Jenő vezették. Tudom azt is, hogy dr. Donoszlovits Vilmos a hirlapban közzéteendő cikket Argaynak lediktálta, de megtörtént az is, hogy a közleménynek kéziratát Argayval lemásoltatta avégett, hogy az írása a nyomdába ne kerüljön, de hogy a Politika szerzője ki volt, nem tudom.

H I R E K.

Kinevezés. Bajnai Vojnits István főispán dr. Halász Marcel bajai lakost fizetésten közig. gyakornokká nevezte ki és szolgálattételre az ujvidéki járás főszolgabírája mellé osztotta be.

Személyi hir. Biehler Vilmos, a sztanisicsi takarékpénztár igazgatója folyó hó 17-én négy heti üdülésre Karlsbadba utazik.

Sok az ünnep. A pápa legutóbb Motu proprio bocsátott ki, amelyben elrendeli az ünnepek számának csökkentését. A pápa elhatározása számol a változott viszonyokkal, amelyek több hétköznapot, több munkanapot követelnek; ez az elhatározás annak a jele, hogy az egyház alkalmazkodni igyekszik a mai társadalomhoz, amelyre a tulságosan sok ünnepnap nyűgként nehezedik. Az ünnepek számának korlátozása természetesen az egész katolikus egyházra vonatkozik. A pápának erre vonatkozó Motu proprioja, amely e hónap 2-áról van keltezve, így hangzik: A megváltozott kor és társadalmi viszonyok tanácsossá teszik az egyházi ünnepnapokra vonatkozó normák megváltoztatását, mert a mai utazások gyorsasága és kényelmes volta lehetővé teszik, hogy az emberek hamar jussanak el olyan országokba, amelyekben kevésbé számosak az egyházi ünnepek. Ezenfelül, úgy látszik, hogy a fokozott kereskedelmi forgalom és a gyors üzletbonyolítás a sűrű ünnepnapok által okozott haladék miatt károsodik. Végül az életfentartás megdrágulása a munkásokat is rákényszeríti annak szükségére, hogy ne szakítsák meg túlyakran munkájukat. Mindezekből a Szent Atya elhatározta, hogy az ünnepek számát csökkenti és pedig oly módon, hogy a vasárnapokkal egyforma rangú ünnepekre vonatkozó szabályokat csak a karácsonyi, újévi és Vízkereszt-ünnepekre, továbbá Jézus Krisztus menybemenetelének, Szűz Mária szepültelen fogantatásának, Mária menybemenetelének, Péter Pálnak és a Mindszentek ünnepére korlátozza. Az országos védőszentek ünnepét az ünnepek követő vasárnapra kell áttenni. A pápa felszólítja egyben a püspököket, terjesszenek javaslatokat a szentszék elé, ha azt hiszik, hogy egyházmegyéjükben a megszüntetett ünnepnapok egyikét továbbra is ünnepként lehet megtartani.

Athelyezés. Az igazságügyminiszter Weber Gyula módosi járásbírói irnokot hasonló minőségben az ujvidéki járásbíróshoz helyezte át.

Pótló és javító érettségi vizsgálatok. A szegedi tankerületben az idej pótló- és javító érettségi vizsgálatokat a szegedi áll. főgimnáziumban tartják meg, míg pedig írásbeli részüket szeptember hó 5., 6., 7., szóbeli részüket pedig szeptember hó 9. és következő napjain.

Térzene. Az Erzsébet-ligetben pénteken este fél 8 órától fél 10 óráig térzene lesz. Belépődíj nincs. Ülőhely ára 6 fillér; a jegy csak arra a helyre érvényes, amelyre megváltatott. Ha városunk közönsége olyan mértékben áldozik a térzene fentartásához, mint eddig, akkor ez a pénteki térzene az utolsó, mert anyagi hiányában kénytelenek vagyunk azt megszüntetni.

Elöléptetés. Dr. Egerth Jakab kishegyési káplánt az érsek a nagy szeminarium lelkiigazgatójává és helyettes theologiai tanárrá nevezte ki.

Uj plébános. Az adorjáni plébánosi állásra Szabados Pal eddigi adminisztrátor neveztetett ki.

Allamsegély. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Plesits Sándor zentai gör. kel. szerb lelkésznek 120 korona államsegélyt engedélyezett.

Allami altisztek a miniszterelnöknél. Az állami altisztek és hasonló minőségű alkalmazottak több száz tagu küldöttsége tisztelgett a napokban Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnöknél, akinek memorandumot nyújtottak át, amelyben elmondják, hogy megélhetési viszonyaik a legutóbbi időben annyira megdrágultak, hogy alig képesek megélni. Arra kéri a miniszterelnököt, hogy a most készülő költségvetésben gondoskodjék fizetésük rendezéséről. Addig is drágasági pótlékkal segítsen a legégetőbb szükségén. A miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy foglalkozni fog a kérelemmel és a véderővita befejezése után törvényhozási intézkedéssel fogja rendezni az ügyet.

Jutalmazás. A m. kir. pénzügyminiszter — a zombori kir. pénzügyigazgatóság előterjesztésére a közadók kezelése és behajtása körül teljesített sikeres közreműködéséért — Kovachich Béla topolyai községi végrehajtót 40 korona jutalommal tüntette ki. Hasonló kitüntetés e derék községi közigazgatási tisztviselőt — ki egyébként jegyzői oklevéllel bír — már több ízben érte.

A Magyar Védő Egyesület Zomborban július 16-án választmányi ülést tartott a jövő télre háziipari tanfolyam rendezése tárgyában. Vértesi Károly előterjesztésére a választmány elhatározta, hogy az 1911/12. év telén Zomborban háziipari tanfolyamot rendez, melyen a munkahiányban szűkölködő iparosok, mezői munkások, nap-számosok szakavatott egyén vezetése mellett a háziipari cikkek készítésére nyernek kiképzést s így állandó foglalkozáshoz jutva, könnyebb megélhetésüket biztosíthatják. A tanfolyam költségeinek fedezésére a Magyar Védő Egyesület a földmivélsügyi miniszteriumtól államsegélyt kér. Dr. Turányi Zsigmond titkár előterjesztést tesz Dobieckzi Sándornak „Nem adozunk“ című urániai darabjának előadására nézve. Steiner Lajos ügyvezető igazgató kéretett fel ez ügyben tovább eljárni az Arena mozi vezetőségével. Előnk indítványt tesz kizárólag magyar áruk-ból kirakatverseny rendezése tárgyában. Az indítvány Lederer Mihály és mások hozzájárulása után elfogadtatván, a választmány Vértesi Károly elnököt bizta meg e tárgyban a kereskedők testületéhez felhívást intézni. A kolozsvári Erdélyrészi Szövetség ipartermékeit a kereskedők figyelmébe ajánlják. A zombori Erzsébet királyné szobrára 50 koronát utalványoztak. Knippl János pénztárnok a néztár állapotról tett jelentést. Végül új tagokat vettek fel.

Pályázat ösztöndíjra. A zombori izr. nőegylet pályázatot hirdet 400 koronás tanulmányi ösztöndíjra. Pályázhatnak Zomborban vagy másutt magasabb iskolákban tanulmányokat végző, szegénysorsu, jó előmenetelű, zombori illetőségű fiu- vagy leány-növendékek. A bizonyítványokkal felszerelt kérvények e hó 27-ig özv. dr. Spitzer Mórné egyesületi elnöknel nyújtandók be.

A szabadkai Széchenyi-füveléti intézetbe középiskolai növendékek vétetnek fel. A növendékek rendszeres házioktatásban részesülnek. Uri ellátás. Havi díj 70 korona. Egy ingyenes (700) és fél ingyenes (350 kor.) helyre jó magaviseletű, jeles, szegénysorsu tanulók pályázhatnak. A folyamodvány az iskolai bizonyítvánnyal a szabadkai Széchenyi Jótékonyági Egyesület elnökségére címezve, az intézet felügyelőjének nyújtandó be július 20-ig Szabadka VI., István-utca 79.

A gözgépközlelők és kazán-fűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden szeptember hó 17-én d. e. 9 órakor a szegedi alsó szivattyutelepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körut 61.) beküldendők.

Népkönyvtár adományozás.

A földmivélsügyi miniszter a péterrévei földmives olvasóegyletnek egy 100 kötetből álló könyvgyűjteményt és azok elhelyezésére 20 koronát engedélyezett.

Zombor szab. kir. város államilag segélyezett felső keresk. iskolájában

a tanulók beírása szept. 1., 2. és 4-én történik, mindenkor délelőtt 9—12 óráig. Miután azonban egy-egy osztályba 40 tanulóval többet föl nem vehetünk, a hely biztosítása végett előjegyzéseket már az idej nagy szünet alatt fogadunk el. A zombori illetőségű tanulók tandíja 80 korona, a vidékieké 100 korona, amelyet félévenként előre kell lefizetni. Ezenkívül minden tanulóknak fizetni kell: felvételi díj címén 4 koronát, az orsz. tanári nyugdíjalapra 6 koronát és az év végén kiadandó értesítőért 1 koronát. Az alsó és középső osztályu tanulók a német társalgási gyakorló órákért félévenként még külön 4 koronát fizetnek. Szegény sorsu, jó magaviseletű és jó előmenetelt tett tanulók teljes tandíjmentességben részesülnek és a lehetőséghez képest tankönyveket is kapnak. Előjegyzés alkalmával a felvételi, könyvtári és értesítői díjakat, összesen 7 koronát előre kell lefizetni. Miután a késői jelentkezések miatt minden évben sok tanulót vagyunk kénytelenek visszautasítani, különösen a zombori szülőket figyelmeztetjük, hogy fiaik felvételét, előjegyztetését utján, már most biztosítsák. Minden egyébre nézve készséggel adunk felvilágosítást és vidéki szülőknél fiaik elhelyezésére szívesen ajánlunk tisztességes családokat. A helyeknél gondot fordítunk arra is, hogy a tanulók a szerb és német nyelvet, otthoni társalgás utján is, elsajátíthassák. — A zombori felső keresk. iskola igazgatósága.

A modernista pap esküvője.

Annak idején nagy feltűnést keltett Ébert András resicabányai katolikus lelkész esete, aki megtagadta az antimodernista eskü letételét. A meggyőződéseért mártírumot szenvedett pap azóta Zentán élt és most meg fog nősülni. A napokban eljegyezte magasfalvi Buja Ilonkát.

Uj textilgyár.

A Bácskai Kender- és Lenipar Részvénytársaság ófutaki telepén kötő-zöngygyárat akar felállítani. A régi gyár-épületből létesülne az új kötőzöngygyár. Már meg is indultak az előmunkálatok. A bácskai kender- és lenipar részvénytársaság ugyanis a kedvezőtlen üzleti konjunkturái miatt felszámol és egy vállalkozó az ófutaki telepen hajlandó kötőzöngygyárat építeni.

Elfogott női tolvaj.

Szilágyiban téglaházon dolgozott Zsulyevits Ferencné (Vranya felesége) zombori lakos. Hogy miért, miért nem, elég az hozzá, hogy a munka nem esett jól neki, bár tisztában lehetett azzal, hogy a munka mindenkit nemesít. Őt bizony nem sokáig nemesítette, mert mikor gazdája magára hagyta a házat, felhasználta az alkalmat, 50 méter hosszu, új takaró ponyvát, azonkívül feleségének néhány ruhadarabját elemelve, hazajött Zomborba. A merész tolvajlás azonban nem maradhatott titokban. A gazda, mihelyt észrevette holmijainak hiányát, rögtön gyanút fogott Zsulyevitsnéra. A feljelentés folytán két csendőr felkereste a nőt Zomborban, egy rendőrrel megjelentek a lakásán, az összes ellopott holmit megtalálták. Nyomban letartóztatták s az ellopott batyut a vállára rakva a délutáni órákban bekisérték a rendörkapitánysághoz, hol a merész tolvajnot szabadon bocsájtották ugyan, de lopás miatt megindították ellene az eljárást.

Templomfosztogatás.

A bajai plébánia-templom összes perselyeit a napokban feltörték és kifosztották. A nyomozás megállapította, hogy a tettesek többen voltak, alkulescsal hatoltak be a templomba s éjnek idején, mikor sem a templomban, sem körülötte senki sem tartózkodott, feltörték a perselyeket s a bennük talált pénzt elrabolták. A csendőrség széleskörű nyomozást indított, de eddig nem akadtak nyomára a templomfosztogatóknak.

Városey érsek emléktáblája.

A kalocsai érseki egyházmegye káptalanja Városey Gyula érseknek a kalocsai érseki templomban levő sirja fölé művészi emléktáblát állított.

A föld belsejének átkutatása.

A föld belsejére vonatkozóan még nincsenek biztos ismeretek. Azok a mélységek, amelyekbe furások segítségével, vagy a bányákban eljuthat az ember, nagyon csekélyek a földtömeghez viszonyítva és így a tudomány a földtömeg belsejére vonatkozó kérdésekre csak föltevészekkel felelhet. Most Löwy Henrik dr. német tudós új eljárást fedezett föl, amellyel majd valamivel közelebb juthat a tudományos világ a föld belsejének a megismeréséhez. Az a lépés, amelyet ily módon előre tesz az ember, kicsi, de mégis jelentős. Löwy dr. eljárása a villamos hullámokon alapszik, amelyeknek eddig a drótnélküli távirónál nyerték legfontosabb alkalmazásukat. Löwy abból indul ki, hogy a kőzetek általában rossz villamos vezetők, de rögtön jó vezetők lesznek, ha nedvességet vagy érceket tartalmaznak. Ép ezért már előre megállapítható, hogy a földalatti források és ércegek alkalmas módon a megfelelő kőzetek villamos vezetőképességének megvizsgálásával is fölfedezhetők. Löwy dr. erre a villamos hullámokat találta a legalkalmasabbnak és mint egy német folyóiratban erről beszámol, Hannoverben és Sziléziában több bányában már eredménytelenséggel kísérletezett. Többek között megállapította, hogy az ólomérc jelenléte 12 százalékkal csökkenti a kőzetek villamos vezetőképességét és főtörekvése most oda irányul, hogy minden ércfajtának a villamos hullámok terjedésére vonatkozó hatását megállapítsa.

Nyári színészet.**Műsor:**

Kedd: **Bábjáték.**
Szerda: **Cabaret. Édes grisettek.**
Csütörtök: **A próféta.**
Péntek: **Goldstein Számi.**
Szombat: **Vig özvegy.**
Vasárnap: **Ártatlan Zsuzsi.**

*

Péntek: **Hercegisasszony.** Hiába örvendenek e cím láttára irigyceink. Nem esett meg velünk az a vidéki sajtóban ritkán, de a fővárosban ismételt előfordult baklövés, hogy olyan darabról hozunk tudósítást, a melynek az előadása elmaradt.

Az efféle könnyelműség csak egy ízben volt végzetes kimenetelű. Annak a bécsi asszonynak az esetében, aki épen akkor nézte meg — állítólag — a Hoffmann Meséit, a mikor a Ringszínház leégett. De mivelhogy ő nem ment a színházba, hanem légyottra; otthon pedig az urának azt mondta, hogy látta az előadást és az nagyon szép volt — természetesen valóper lett az elmaradt színelőadásból.

Mi tudjuk azt, hogy pénteken nem adták a Hercegisasszonyt, mert elmosta az eső.

A Lili című operetében a Lili naplójának épen arról a lapjáról beszélnek a legtöbbit, amelyre semmi sincsen írva. Mi is erről a Hercegisasszony előadásáról tudunk a legtöbbet beszélni, dacára annak, hogy nem volt megtartva, vagy hogy inkább épen azért és épen arról.

Azért nem volt előadás, amint a hivatalos színházi jelentés maga elismeri, mert a szinkör nincsen földve... Izé... igen, tisztelt olvasó ott Tiszakálmánfalván vagy Bezdánban, a Nádudvaron, ezen ne tessék nevetni, ilyen curiosum tényleg van Magyarországon: nyári földetlen szinkör, még pedig Zomborban. Abban a városban, amely atekin-

tetben is az első az országban és az egyetlen, hogy a színügyi bizottság P. betűt tétet az olyan szindarabokra, amelyekre különben nem lenne elég közönség. Ez a P. állítólag azt jelenti, hogy pikáns, de a Varázskeringőre nem teszik, sem a Vera Violettára.

Hát igen, ilyen istenkisértő abszurdummal manipulál egy színigazgató, vagy egy vállalkozó vendéglős, — mert hogy melyikük a mulasztó, az talán csak a vállalatnál fog kitudódni, — hogy nem földeti be a nyári szinkört, mert — hátha nem esik.

Azt azonban számításon kívül hagyják, hogy még ha nem is esik egyszer sem az eső, olyan közönség kevés akad, amely kitegye magát annak a veszedelemnek, hogy ha már a legszebb időben ült is le a szinkörbe, ott egy óra mulva zápor érje, — hiszen júliusban vagyunk, — és vagy félbe kell hagynia az előadást, visszakérni a jegy árát, vagy tönkretétetni egy emeletes strucckalapot vagy egy finom battisztruhát! Nem, ilyen bátor és elszánt közönség nagyon kevés van. Csak az, amely nagyon is lelkes híve a színészetnek, szánja rá magát, ilyen feltételek alatt a színházba jönni. Ha van ilyen közönség.

No hát van? kérdené a nagy nyelvújító cabaret-mester Zerkovitz.

Persze, hogy nincsen. És amikor, mint most pénteken, rossz volt az idő, akkor természetesen a vendéglő is üresen állt már 9 órakor, mert a vendéglői bérlőkön kívül senki sem jött el.

Mig ha fedve volna a szinkör, nemcsak a színháznak volna közönsége, hanem a fedett szinkör alatt ülő közönség, épen azért, mert az időjárás kedvezőtlen, kénytelen volna ott maradni és az étkező helyiségeket ellepni.

Das ist der Fluch der bösen Tat,

Dass sie fortzeugend Böses muss gebären.

Ennek az ügyetlen speculationnak, amely a jó időben bizakodik és azt hiszi, hogy amíg nem esik az eső, addig a közönséget be lehet csalogatni egy ponyvanélküli szinkörbe, még két káros következése van.

Először már a kezdetén elrontotta a színház látogatottságát, mert akik eleinte nem mertek jönni az ilyen fogyatékos helyiségbe, ma, ha már rá is szánnak magukat néhány kedvező nap után a színházba járásra, ezt már csak mint kivételes vállalkozást teszik meg, miután a nyári életrendjüket már úgy állapították meg, hogy abban az estéknél színházlátogatás nem szerepel mint állandó rovat. Mig ha

„— principiis obsta,“

mindjárt az elején rendes szinkör állt volna, ideszoktak volna rendszeresen, akár bérlettel, akár anélkül.

De a szinkörnek esetleg a saison végéig való elkészülte sem szünteti meg teljesen a bajt, bár lényegesen csökkenti, mert épen az előbb említett életrend-beosztás esetleg már kizárja a helyzet általános megjavulását.

És a Mezei Béla esetleg tervbe vehető nyári vállalkozását is rontja ez a félbemaradt állapot, a valóságos „földözlet nélküli határidő-üzlet“, mert a közönség most már elvesztheti a kedvét a nyári színházlátogatástól a jövőre is, ami pedig nagyon életrevaló és üdvös gondolat volt.

De persze kellett volna hozzá jóakarattal, hozzáértéssel — és ponyva.

Szombat: **Montmartre. Vera Violetta Cabaret.** A „ponyva“ irodalom után térjünk át a magyar cabaretra. Nincsenek távol egymástól... A Vera Violetta bájos zenéjét, amelyet a multkori szereposztással és a mult-

kori sikerrel ismételt meg a derék művészgárda, ugynevezett „Cabaret“ előzte meg, amelynek előjárója, a „Montmartre“ című blüette, tulajdonképpen maga is cabaretszám, még pedig kitűnő és egyúttal a cabaret eredetének bájos magyarázója.

A „bájos magyarázó“ kitétel persze magára a blüettere vonatkozik, és nem a conferencier-ra. Ügyes versike a cigarettafüstről szóló, amelyet Szomori adott elő hangulatosan, és valóságos cabinet darab az „5 frt“ című vers, amelynek interpretálására alkalmasabbnak tartottuk volna valamelyik statisztáló drámai színésznőket a coloratur-énekesnőnél. Ahol oly nagy a személyzet, mint az észszerűen szervezett Polgár-féle társulatnál, ott semmi szükség arra, hogy drámai szavatokra Görög Olgát fogják be, a Vera Violettában pedig a naiva táncolja a cancant.

A „bájos magyarázó“ után következett négy cabaretszámnak nevezett soloszámmal, amelyből különösen Görög Olga dala keltett nagy hatást. A színlap nem mondja, hogy ez mi volt, pedig a közönséget ez legalább annyira érdekelte volna, mint az a — nem tagadjuk, nagyon szellemes — bejelentés, hogy „most jön Görög Olga, az új vörös ruhájában és a régi vörös hajával.“ Mert ezt, anilyen értelmes az a kis számú, de változatos közönség volt, úgy is észrevette.

A színlapon az egyes cabaret előadások címeinek a felsorolása okvetlenül kívánatos, de mindenesetre kellene, hogy a „bájos magyarázó“ pótolja ezt a hiányt, ha már a színlap ilyen fogyatékos, és mondja meg, hogy most következik a „Lichthof“ nevű trágárság és a „Zsidó esküvő“ című izléstelenség. Mert akkor a közönség, amelynek ez elég volt egyszer, fölszólt volna, hogy „nem kell“, és akkor, amilyen ügyes fiú Vajda, bizonyára akadt volna a repertoárjában valami újabb és kevésbé visszatetsző darab is.

Somogyi számai voltak a leginkább stilszerűek cabaretszemponthól, mig Halmos és Görög Olga szép dalai szerintünk igazán olyan gyöngyök, amelyek tulajdonképpen más keretbe illenek.

Ha pedig ezeket a jó számokat be akarják mutatni, állítsák a műsorukat úgy össze, hogy a komoly dalokat tréfások, a lassú friss kövesse, ami jobban áthidalja a műdalok és a fregoliádók közötti ellentétet.

pataj.

Vasárnap: **Varázskeringő.** Ez az operette-előadás tulajdonképpen ünnepi játék volt. Ünnepi oly értelemben, hogy ennél jobb, szebb előadást vidéki színpadon ritkán láthatunk. Mezei Margitnak talán legjobb szerepe a Franci. Egyéniségének bája legjobban érvényesül ebben a szerepben, tánca, éneke, mókái erre a szerepre praedestinalják. Görög Olga mint Heléna nagyhercegnő elegáns volt, az asszonyok elismeréssel nyilatkoztak szép toilleiteiről, az egész közönség pedig hálás tapsal adózott gyönyörű énekének. Ez a művésznő napról-napra jobban és jobban tetszik. Különösen magas hangjában van óriási erő. H. Lévy Berta mint főudvarmesternő mesteri játékával és énekével gyönyörködtetett. Kozma, Somogyi, Remete és Nagy Pali nagyon jók voltak. Karok és zenekar nagyon megfelelték. A színház félig telt meg és még az ott lévőknek szórakozását is megzavarta néhány hallgatónak beszélgetése, mely zavarás csodálatosképp nem a karzatnak, hanem az első sornak sajátossága. S.

Magyar királyi államvasutak

MENETRENDEJE.

Érvényes 1911. évi május hó 1-étől.

Budapestről indulás: reggel 7:10 (gyors), 7:45, 12:50, délután 3:20 (gyors), 6:05, 10:10 órákor.

Zomborból Szabadkára reggel 5:05, 8:09 (gyors), 11:36, 4:25 és este 8:59 órákor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5 órákor, 10:25, délután 1:45, 6:55 (gyors) és 7 órákor.

Zomborból Gombosra reggel 6:55, 12:07, délután 3:41, 8:11 (gyors).

Gombosról Zomborba reggel 7:19 (gyors), 10:22, délután 3:31 és 7:45.

Zomborból Óbecsére 3:10 reggel, 7:51 reggel és 4:35 délután.

Óbecséről Zomborba 3:44 reggel 9:10 reggel és 2:33 délután.

Zomborból Ujvidékre reggel 2:30 és 6:51 órákor és délután 3:46 órákor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2:17 és 7:51 órákor és délután 1:55 órákor.

Zomborból Bajára reggel 4:10, 6:45 órákor, délután 12:30 és 4:23 órákor.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7:22 órákor, délután 1:15 és 5:15 órákor.

Ujvidékről Titrre reggel 6:54 és délután 5:25 órákor.

Titréről Ujvidékre reggel 3:32 és délután 1:15 órákor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 7:10, délután 3:20 és 7:47 órákor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3:00, 8:18 és délután 2:35 órákor.

Szabadkáról Óbecsére reggel 4:37, 11:43 és délután 1:38 órákor.

Óbecséről Szabadkára reggel 4:10, 7:26 és délután 1:10 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 5:05, 10:36, délután 2:30 és 7:25 órákor.

Bajáról Szabadkára reggel 5:17, 10:24, délután 3:00 és 7:32 órákor.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4:20, 9:45 és délután 3:45 órákor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4:32, 9:15 és délután 4:53 órákor.

Halasról Bácsalmásra reggel 3:46, délután 12:27 és 6:17 órákor.

Bácsalmásról Halasra reggel 3:42, déli 12 és este 9:00 órákor.

Bácsalmásról Regőcére reggel 6:20, délután 3:30 és 8:45 órákor.

Regőcéről Bácsalmásra reggel 2:25, 9:40 és délután 6:45 órákor.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 5:20 10:30, (gyors), délután 1:44, 5:35 és 6:48 (gyors) órákor.

Ujvidékről Szabadkára reggel 4:23, 7:55 (gyors), 10:40, délután 4:29 (gyors) órákor.

Szabadkáról Szegedre reggel 6:15 és 9:44 órákor, délután 1:50, 6:53, 8:35, 11:05 órákor.

Szegedről Szabadkára reggel 3:05, 7:48 és 11:30, délután 3:12, 4:55, 6:34, 10:20 órákor.

Szabadkáról Cservenka—Ujgombosra 4:42 reggel, 3:22, 7:17 délután.

Ujgombos—Cservenkáról Szabadkára 3:05, 11:03 reggel, 4:08 délután.

Szegedről Zentára 4:20 reggel, 1:34 délután.

Zentáról Szegedre 6:30 reggel, 3:30 délután.

Ujgombos—Bácsordas—Palánka 4:58, 8:00 reggel.

Ujpalánka—Bácsordas—Ujgombos 5:00 reggel, 12:53, 5:33 délután.

HIRDETÉSEK.

1866. sz. 1911.

Pályázati hirdetmény.

A bácsalmási járáshoz tartozó Borota községben ideiglenesen betöltve volt és havi előleges részletekben felvehető 1200 koronával javadalmazott községi aljegyzői állásra **folyo évi augusztus hó 15-iki** határidővel pályázatot hirdetek.

Bácsalmás, 1911. július 12.

K O L L E R,
főszolgabíró.

5009/tkvi 1911. szám.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Ósziváci temetkezési egyesület Osziváczen végrehajtatónak Rákin Szteván és neje szül. Raics Teréz végrehajtást szenvedők elleni 60 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (és a kir. járásbíró) területén lévő, Oszivác község területén fekvő, az ósziváci 1778. sz. betétben A. I. 1—2. sorsz. 1170., 1171. hr. sz. 485. ö. i. sz. 323 □ öles, végrehajtást szenvedők tulajdonául bejegyzett jószágtestre 2095 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte.

Az 1911. évi augusztus hó 8-ik napján délelőtt 10 órákor Oszivác községhez tartozó nyilvános árverésen ezen ingatlan az árverési hirdetményben megállapított kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron el nem adható. Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígért nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-áig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad, és a haladéktalanul folytatandó árverésen többé részt nem vehet.

A kincstár, mint árverelő, bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. XXX. t. c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1893. XXIII. t. c. alapján alakult központi hitelszövetkezet, a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, a bánatpénz letétele alól törlött árverelő a telekkönyvi hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles. — Zomborban, 1911. évi május hó 14-én. **Radány** s. k., kir. törvényszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Weber,

telekkönyvvezető.

1926. sz. kig. 1911.

Pályázati hirdetmény.

Ószivác községben leköszönés folytán megüresedett 1 gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetünk, felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **folyo évi július hó 29-éig** alulírott község előljáróságánál annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Fizetés havi előleges részletekben 600 korona, ruha és teljes felszerelés. Ószivác, 1911. július hó 11-én.

Ószivác község előljárósága:

Dr. Bikar Nenád, **Lancsuszki Milos,**
közs. jegyző. 2-2 közs. h. bíró.

Az OLLA több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva.

Az OLLA szakorvosok által megvizsgálva es legjobbnak minősítve van. Két évi jótállás. Ára tucatanként 1, 6, 8 és 10 korona.

Az „OLLA”-gummi kapható az ország minden gyógyszerárában és jobb drogériákban. Követelje azonban, hogy a szállítója önnek **csakis OLLA-t** adjon és ne engedjen magának esetlegébb értékű silány utánzatot mint „ép oly jót” feldiesérni. — Az előírt helyek kimutatását, árjegyzékét es eredeti propaganda reklámot ingyen küld az **OLLA** gummigyár Wien II.231., Praterstrasse No. 57.

Raktár Zomborban: **Tárczay István** és **Illin Dezső** gyógyszerárában. 100—99

Lapunk kiadóhivatalában egy **TANULÓLEÁNY** fizetéssel felvétetik.

HUNGÁRIA-FÜRDŐ.
Bérlő: **Germann I.**
GÖZFÜRDŐ:
URAKNAK: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.
HÖLGYEKNEK: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután 1/2 2 órától 6-ig.
Kitünő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.
A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap délután kivételével használhatják.
A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss viz.

Értesítés.

Van szerencsém a t. vadász uraknak szives tudomására hozni, hogy m. kir. lőporárudámban sajátkezűleg töltött kész és üres valódi **angol Eley** és **Hirtenbergi** töltények mindenkor kaphatók.

Magamat a t. vadász urak szives figyelmébe ajánlva, vagyok

20-6 kiváló tisztelettel

Lugumerszky P. Szvetozár

Zombor, Kossuth L.-utca, a nagy tőzsde mellett.

!!MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!!

Mielőtt gazdasági motort cséplők, szecskavágók, morzsolók, darálók és kisipari gépek hajtására venne, okvetlen kérjen ajánlatot 50-19

VARGA N.

gépműhelye

ZOMBOR, Militicsi-utca 11.

saját rendszerű és saját készítményű

!! nyersolajmotorról !!

Legolesőbb üzem és a legolesőbb motor a világon!

Uzemköltség lóerőóránként 1 fillér!!

**Egy szép nagy ház
több lakással
a Rákóczi úton
szabad kézből eladó.**

3-3 **BŐVEBBET**
Dörfler Antal
üzletében nyerhetni.

Bácskában 5-5

egy 15 év óta fenálló **vegyeskereskedés** családi viszonyok miatt eladó.
Évi forgalom 40-50,000 korona.

Üzletvezető,

ki nős, azonnal alkalmazást nyerhet Szenttamáson a főtéren fekvő s 40 év óta fennálló koresmaüzletben.

3-2 **Manojlovits Sándor.**

Zombor város üzleti : tájékoztatója. :

Bácsmegeye első cipőraktára **Holländer József** Kossuth Lajos-utca 2. Alapított 1873. évben. Ajánlja óriási raktárát legjobb minőségű férfi-, női- és gyermekcipőkben és papucskokban. Hazai, kobrai és külföldi gyártmányokban.

Szalámi! Tisztán sertésbushból készült szalámi különként 2 korona 20 fillérért, valamint csemege-szalonna különként 2 koronájával kapható **Bogdán István** hentesüzletében Zombor, Zrinyi-utca 9.

Schlieszer Testvérek divatruháza Zombor. Minden idényre legnagyobb választékban kapható divatkelme, divatselyem, fekete szövetek, angol és francia batisztok, szőnyegek. Versenyez legelőkelőbb fővárosi cégekkel választék és árakban.

Varga Kálmán butorműasztalos Zombor, Kules-utca 7. sz. Készít legmodernebb kivitelben családi és uri szobaberendezéseket minta szerint pontos kivitelben; menyasszonyi butorok versenyképes árban úgy bel-, mint külföldi gyárakkal szemben.

Házi iparilag előállított FEHÉRNEMŰEK a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. — Délmagyarország legszebb áruháza Zomborban a „Menyasszonyhoz.“ — Nagy raktár **divatkelmékben** és **vászonneműekben.** — Cég-tulajdonos: **Spitzer Sándor.** Kossuth Lajos-utca. 50-21

Ehrlich Nándor fia épület- és diszműbádógos vízvezeték, fürdő és closet-berendezési vállalat. Állandó nagy raktár konyhaberendezési cikkekkel. Rákóczi-ut 6. sz. Zombor.

Raics József polgári és katonai férfiszabó Zombor, Széchényi-körut. Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

Dobozkészítés. Gromilovits András könyvkötészet (Zombor, Zrinyi-utca 1. sz.) dobozkészítésre berendezte és e szakmába vágó mindennemű dobozkészítést elvállal. Kataszteri birtokiv rendező dobozok állandóan raktáron. Könyvkötői munkák a legrövidebb idő alatt jutányos árak mellett készíttetnek.

Czeisel József gépműhelye Zombor. — Elvállal artézi kutak furását, vízvezetékek és fürdőberendezéseket, bármily vasszerkezetek és lakatos munkákat, gazdasági cikkek készítését. Az ipar legújabb vívmánya. Autogén hegesztési telep.

Sztanisits Milán üveg, porcellán, lámpa, ivókészlet, tükör- és képkeretraktára Zombor, Szent-György-tér, a városházával szemben. Új épületek beüvegezése, valamint e szakmába vágó összes munkák elvállaltatnak.

Schön Adolf könyv-, zenemű-, papirkereskedés és könyvkötészet Zombor, Kossuth Lajos-utca. Alapítva 1852-ben.

Ugry István kályhás és agyagáruháros Bezdáni-ut 39. sz. Mintaraktár Erzsébet-tér 4. (Szemes-ház.) Ajánlja saját gyártmányu I-a Chamotte kályháját, tüzhelyeit stb. árult. Javítások, átrakások jótállás mellett pontosan eszközöltetnek.

Biebert János férfiszabó Zombor, Tökölly-ut 12. A legegészségszerűbb ruhák a legrövidebb idő alatt elkészíttetnek. Szolid árak!

Hóger Márton butor-asztalos Zombor, Széchényi-körut. Elvállal háló- és ebédlőszobák berendezését, valamint e szakmába vágó összes munkák elkészítését.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó és márványmunkák szakszerű készítését vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor, Rákóczi-ut 41. sz. — Nagy raktár kész sir- emlékek és butor-márványlapokban. Márvány-fürészés és csiszolás.

Zombori Iparosok Árucarnoka. Bácska legnagyobb butorraktára. — Elsőrendű kárpitosműhely. — Eladások részletfizetésre is.

Kisebb kőmivesmunkákat, ugymint: átalakításokat, javításokat, fürdőkádakat, fayance- és keramit burkolatokat, rabc és betonmunkákat legszolidabb árak mellett vállal **Szávits János** kőmivesmester Zombor, Orgona-utca 38.

Schneider János nyerges és kárpitos Zombor, Bezdáni-utca 7. — Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. — **Billiárdok** áthuzása jutányos árak mellett eszközöltetnek.

Nagy, butoreladás! Olcsó! Jó! Tartós! **Özv. Adler Adolfné** butorkereskedése, asztalos és kárpitos műhelye Zomborban, Kossuth Lajos-utca. Főraktár: Sándor Béla-utca 9. — Nagy választék háló-, ebédlő-, nappali és uriszoba berendezésekben. Részletfizetésre is.

Berger R. szénkereskedő Zombor, Rókus-utca 21. — Belföldi és porosz kőszén, továbbá koks és vágott fa kicsinyben blombirozott zsákokban jutányos árban házhoz szállítva. Koks és szén wagonként nálam megrendelhető.

Nagy raktár elsőrendű zongorák és pianókban **Raab Károly**

hangszerkészítőnél, Zombor,

Zrinyi- és Orgona-utcában.

— Legolesőbb zongora-kölcsön intézet. — Javítások

és hangolások elfogadtatnak.

Igazság. Pataj Sándor republikánus lapja, Zombor. Egész évre 2 korona.

Butor-, üveg-, porcellán-, lámpa- és képkeret raktár: Scherer M. Zombor, Kossuth Lajos-utca. Kárpított butorjavítás, képkeretelés és üvegezés. E szakmába vágó bármennemű munkák vidéken is elvállaltatnak.

Virágkoszorúk és csokrok, virágkosarak stb. a legmodernebbül és legolesőbban készít **Goeser Antal** Rákóczi-ut 42. szám. — Telefonszám 129. — Diszoklevéllel kitüntetve.

Bittermann N. és Fia

könyvnyomdája
:: ZOMBOR, ::
a vármegye palotájában

Csinos és izléses nyomtatványok a legrövidebb idő alatt készülnek.

Községi nyomtatványokból nagy raktár.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.